

LOODUSKIVIMATERJALI (PAEKIVI, DOLOMIIT, MARMOR, GRANIIT JNE) TRANSPORDI JA LADUSTAMISE JUHISED

1. Looduskivi on suhteliselt õrn ja tundlik materjal mitmesuguste mõjurite osas. Looduskivist materjali pind on kriimustatav temast kõvemate materjalide poolt. Paekivist ja marmorist on kõvemad näiteks metallesemed, klaas, teised kivimid ja kunstkivid.
2. Looduskivimaterjali transpordil ja aluste või puitkonteinerite tõstmisel tuleb olla väga ettevaatlik. Materjal on habras, väga tundlik löökide ja muude mehhaaniliste mõjutuste suhtes. Eriti õrnad on plaatide servad ja nurgad.
3. Materjal tuleb ladustada katusealuses suhteliselt kuivas ruumis, vältida tuleb pakitud materjali jäämist vihma või lume kätte. Pakitud materjal tuleb ladustada horisontaalselt siledale aluspinnale.
4. Vältida igasuguste vedelike (eriti õlide, hapete, kohvi, veini jne) sattumist kivimaterjali pinnale enne materjali impregneerimist. Eriti tundlik on looduskivimaterjal hapete suhtes.
5. Paematerjali ladustamisel jälgida, et materjali pinnale ei jäetaks oksüdeeruvast metallist esemeid (raudnaelu, traati jne). Niiske materjali pinnale ei tohi asetada ning seal hoida mingisuguseid esemeid, isegi mitte teisi kivitükke, paberilehti või muid esemeid mis võivad takistada kivipinna ühtlast kuivamist. Ebaühtlasel kuivamisel tekivad kivi pinnale laigud kohtades, kus asusid kuivamise ajal kõrvalised esemed.
6. Tootmisest tulnud vaba pikkusega plaadid tuleb koheselt pakendist väljapoole ladustada. Pakendist lahti võetud materjal on soovitatav ladustada serviti, et vältida plaatide purunemist teiste plaatide raskuse all.
7. Niiskete plaatide asetamisel teineteise vastu või peale jälgida, et plaadid saaksid ühtlaselt kuivada (sama moodsuga plaadid tuleb paigaldada täpselt teineteise peale), et vältida kuivamisest tingitud rantide ja muude jälgede moodustumist plaadi pinnale. Randid tekivad ka erinevate pikkustega plaatide jätmisel pakendisse ja sel moel ebaühtlaselt kuivades.
8. Kiviplaate ei tohi libistada teineteise pinnal, kuna see võib kivi pinda kriimustada.
9. Paekivi juhised kehtivad ka marmorplaatide kohta, kuna marmor on samuti lubjakivi.

PAEKIVI- JA DOLOMIITMATERJALI PAIGALDUS- JA HOOLDUSJUHEND

1. Paekiviplaaside paigaldamisel ei ole soovitatav kasutada tavalisi tsementmörte, mis võivad põhjustada kivimi värvimuutusi ja „õitsemist“. Mõrdikihile paigaldades on soovitatav kasutada lubimörte või tuleb mördis kasutada spetsiaalset looduskivile sobivat kiireltkivistuvat tsementi.
2. Soovitatav on kasutada kiireltkivistuvaid kleepesegusid, mis on ette nähtud looduskivi paigaldamiseks ning mis ei põhjusta kivimis värvimuutusi.
3. Paksemad kui 10 mm fassaadi või välisseina plaadid on soovitatav paigaldada õhuvahega (ventileeritava kattena). Plaatidega kokkupuutuvad metalldetailid peavad olema roostevabast metallist.
4. Paekiviplaati ei ole soovitatav paigaldada nii, et osa plaadist jääb pinnasesse ning osa maapinnast kõrgemale.
5. Paekivimaterjali pinda võib puhastada puhta veega või selleks spetsiaalselt ettenähtud vahenditega. Puhastusainete valikul soovime pöörduda puhastusfirmade poole, kellel on olemas konkreetne kogemus paematerjali hooldamisel. Mingil juhul ei tohi kasutada happelisi ega leeliselisi puhastusvahendeid ega tavalist liivapritsi.
6. Sisetingimustes olevad ja mitte väga niisketes ruumides paiknevad paekiviplaadid on soovitatav pärast paigaldamist ja lõplikku kuivamist üle vahutada selleks ettenähtud vahadega. Vahakiht kaitseb kivipinda määrdumise eest. Täpsema informatsiooni saamiseks palume pöörduda puhastusfirmade poole.
7. Välitingimustes olevad paekiviplaadid on soovitatav impregneerida spetsiaalselt selleks ette nähtud impregnaatoritega, et vähendada nende veemavust ja seega ka määrdumist.
8. Hooldades välitingimustes teeradadele ja platsidele paigaldatud paekiviplaate, millelt tuleb pühkida kogunenud mustust (tolm, liiv, puulehed, okkad) või koristada talvehooajal lund, tuleb järgida järgnevat juhiseid:
  - mitte kasutada puhastamiseks töövahendeid, mis võivad paekivi pinda mehhaaniliselt kahjustada;
  - talvisel lumekoristusel mitte kasutada külmunud konaruste eemaldamiseks jääkirveid või kange, samuti lumesahaga töötamisel kasutada vaid saha, mille alumine serv on kaetud kaitsva kummiäärisega.
9. Paekivimaterjali vuukimisel on soovitatav kasutada looduskiviplaaside vuukimiseks ettenähtud vuukimissegusid, mis ei põhjusta materjali värvimuutusi.
10. Samad nõuded kehtivad ka marmorplaatide kohta.

Kõigis hooldusega seotud küsimustes soovime pöörduda puhastusfirmade poole (nt Cleanserv), kes omavad piisavaid kogemusi paekivi hooldamisel.